

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з наукової роботи

проф. Студеняк І.П.

І.П. Студеняк 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАУКОВИЙ СТИЛЬ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Рівень вищої освіти	третій
Галузь знань	03 «Гуманітарні науки»
Спеціальність	035 «Філологія»
Освітньо-кваліфікаційний рівень	доктор філософії
Предметна спеціальність (Спеціалізація) (за наявності)	035.01 «Українська мова та література»
Освітня програма	«Філологія»
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Ужгород 2019

Робоча програма навчальної дисципліни «**Науковий стиль сучасної української мови**» для здобувачів третього рівня вищої освіти галузі знань **03 – гуманітарні науки**, спеціальності **035 – філологія**, предметної спеціальності **035.01 – українська мова та література**.

Розробники: **Сабадош Іван Васильович**, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови;

Пискач Ольга Дмитрівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **української мови**

Протокол № 1 від «29» серпня _____ 2019 року

Завідувач кафедри проф. Сабадош І.В.

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету

протокол № 5 від «4» вересня _____ 2019 р.

Голова науково-методичної комісії

(В.В. Шаркань)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 6	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,8 самостійної роботи студента – 4	1, 2	1, 2
	Лекції:	
	30	10
	Практичні (семінарські):	
	30	8
Вид підсумкового контролю: усно	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: іспит	Самостійна робота:	
	120	162

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Науковий стиль сучасної української мови**» є поглиблення знань аспірантів про науковий стиль української мови, про наукові тексти як результат науково-дослідницької праці, формування мовної культури та мовно-фахових компетенцій як невід'ємних складових майбутнього науковця.

Завдання:

- поглибити знання про науковий стиль української мови, історію його становлення, функціонування, інструментарій дослідження;
- розширити уявлення про науково-дослідницьку діяльність, науковий текст, його структуру та мовностилістичні засоби;
- опанувати технології роботи з науковими текстами різних жанрів, розвивати вміння і навички їх мовностилістичного аналізу;
- засвоїти методiku, методологію та методи наукового дослідження;
- сформулювати науковий апарат кандидатської дисертації, її композиційну структуру;
- диференціювати різні форми наукового стилю української мови, усвідомити їх специфіку;
- оволодіти культурою писемної й усної наукової мови.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-1)
2. Навички використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК-2)
3. Здатність проведення самостійних досліджень на сучасному рівні (ЗК-3)
4. Здатність до пошуку, обробки на аналізу інформації з різних джерел (ЗК-4)
5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-5)
6. Здатність працювати в міжнародному науковому просторі (ЗК-6)
7. Здатність розробляти та управляти науковими проектами (ЗК-7)
10. Здатність комунікації на фахову тематику з нефакхівцями (ЗК-10)

1. Здатність застосовувати філологічні знання для систематизації різноманітних пов'язаних фактів і явищ (ФК-1).
2. Здатність визначати завдання філологічного дослідження (ФК-2).
3. Здатність вирізняти із накопичених спостережень відтворювані факти (ФК-3).
4. Здатність на високому рівні застосовувати методи наукового аналізу і структурування мовного й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних

принципів (ФК-4).

5. Здатність на високому рівні проводити фахову науково-дослідницьку роботу, презентувати її науковій спільноті та захищати свою інтелектуальну власність (ФК-5).

6. Здатність удосконалювати та розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної галузі – мовознавства, літературознавства, перекладознавства, літературної критики тощо; володіння навичками управління інформацією (ФК-6).

7. Здатність вільно й критично користуватися спеціальною термінологією в обраній сфері філологічних досліджень, обґрунтовувати оптимальний вибір термінів із синонімічних (ФК-7).

8. Здатність чітко й виразно висловлювати думку, досконало спілкуватися усною та писемною формами рідної та іноземних мов(ФК-8).

9. Здатність організовувати різні форми наукової та педагогічної діяльності (ФК-9).

10. Загальна поінформованість у питаннях фінансового забезпечення досліджень, знайомство із шляхами фінансування проектів (ФК-10).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної спецдисципліни «**Науковий стиль сучасної української мови**» є опанування навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП) 035.01 Філологія. Українська мова та література.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Філологія**», вивчення навчальної дисципліни «**Науковий стиль сучасної української мови**» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знання ПРН 1.1 Сучасні передові концептуальні та методологічні знання з філології та суміжних галузей знань. ПРН 1.2. Праці провідних вітчизняних та зарубіжних учених, наукових шкіл та фундаментальних праць у галузі дослідження.	1.1, 1.2.
Уміння ПРН 2.1. Формулювати мету власного наукового дослідження в контексті світового наукового процесу, усвідомлювати його актуальність і значення для	2.1, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6.

<p>розвитку інших галузей науки, суспільно-політичного, економічного життя.</p> <p>ПРН 2.3. Проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань.</p> <p>ПРН 2.4. Формувати команду дослідників для вирішення локальної задачі (формулювання дослідницької проблеми, робочих гіпотез, збору інформації, підготовки пропозицій).</p> <p>ПРН 2.5. Формулювати наукову проблему з огляду на стан її наукової розробки та сучасні наукові тенденції.</p> <p>ПРН 2.6. Формулювати робочі гіпотези та моделі досліджуваної проблеми.</p> <p>ПРН 2.7. Аналізувати наукові праці з філології, виявляючи дискусійні та малодосліджені питання.</p> <p>ПРН 2.8. Здійснювати моніторинг наукових джерел інформації відносно досліджуваної проблеми.</p> <p>ПРН 2.9. Визначати інформаційну цінність джерел шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами.</p> <p>ПРН 2.10. Визначати принципи та методи дослідження, використовуючи міждисциплінарні підходи.</p>	<p>2.7, 2.8, 2.9, 2.10.</p>
<p>Комунікація</p> <p>ПРН 3.1. Вести спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі філології.</p> <p>ПРН 3.2. Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях у фахових виданнях, вести конструктивний діалог з рецензентами та редакторами.</p> <p>ПРН 3.3. Професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах, практично використовувати іноземну мову (в першу чергу – англійську) у науковій, інноваційній та педагогічній діяльності.</p> <p>ПРН 3.4. Ефективно працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ПРН 3.5. Уміти використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел.</p>	<p>3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5.</p>
<p>Автономія та відповідальність</p> <p>ПРН 4.1. Ініціювати наукові та інноваційні комплексні проекти в галузі філології, лідерство та автономність під час їх реалізації.</p>	<p>4.1, 4.2, 4.3, 4.4.</p>

<p>ПРН 4.2 Діяти, дотримуючись принципів соціальної відповідальності, на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ПРН 4.3 Самовдосконалюватися, нести відповідальність за новизну наукових досліджень та прийняття експертних рішень.</p> <p>ПРН 4.4 Приймати обґрунтовані рішення, мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p>	
--	--

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної спецдисципліни «**Науковий стиль української мови**»

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
<p>Знати: історичні умови формування наукового стилю української мови; теоретичні засади наукового стилю; новітні досягнення української філологічної науки. норми побудови, структурно-стилістичні особливості наукового тексту; загальні особливості мовної організації різних підстилів наукового стилю; мовно-жанрові ознаки наукового стилю.</p> <p>виявляти й описати досліджуваний матеріал за допомогою класичних та новітніх методів;</p> <p>володіти новітніми методиками наукових досліджень;</p> <p>вільно й критично користуватися спеціальною термінологією в обраній сфері філологічних досліджень.</p> <p>здатність до самостійної роботи.</p>	<p>ПРН 1.1, 1.2, ПРН 2.1, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9 2.10</p>
<p>досконало послуговуватися мовними засобами наукового стилю; спираючись на словники і мовленнєві зразки, аргументовано оцінювати наукове мовлення в різних комунікативних ситуаціях;</p> <p>створювати нормативні наукові тексти з філології, писати відгуки й рецензії на наукові праці;</p> <p>керувати аудиторією, послуговуючись вербальними і невербальними прийомами презентації наукової спрямованості, зокрема електронної, застосовувати методи мовного оформлення;</p> <p>спираючись на різні методи, робити лінгвістичний аналіз наукового тексту; редагувати наукові тексти різних жанрів.</p>	<p>ПРН 3.1, 3.2 3.3, 3.4</p>
<p>виявляти навички в ініціюванні наукових та інноваційних комплексних проєктів в галузі спецдисципліни, лідерство та автономність під час їх реалізації;</p> <p>виявляти вміння діяти, дотримуючись принципів соціальної відповідальності,</p>	<p>ПРН 4.1, 4.2, 4.3, 4.4</p>

на основі етичних міркувань (мотивів); виявляти вміння самовдосконалення, відповідальності за новизну наукових досліджень та прийняття експертних рішень; виявляти навички у прийнятті обґрунтованих рішень, мотивувати колектив та рухатися до спільної мети.	
--	--

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: усне опитування, письмові перевірні роботи, підсумкові контрольні роботи, методи самоконтролю

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування, письмові перевірні роботи.

Форма модульного контролю: реферат, усний захист теми.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік, іспит

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота														Сума		
Модуль 1							Модуль 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		
6	6	8	8	8	8	6	5	7	8	7	7	6	6	4	100	

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2		Модуль ...	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	7	50	8	50		
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)						
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні						
Письмове тестування при тематичному оцінюванні						
Презентація						

Реферат	1	25	1	25		
Есе						
...						
Модульна контрольна робота	1	25	1	25		
Разом		100		100		100

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
«відмінно» (90–100 балів)	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовує обов'язкову та додаткову літературу, вільно володіє науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
«добре» (74–89 балів)	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовує при цьому обов'язкову літературу, володіє науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань він демонструє не достатню глибину матеріалу та аргументації, допускає при цьому деякі незначні помилки.
«задовільно» (60–73 бали)	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює певну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, але не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обгрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає певні помилки.
«незадовільно» (0–59 балів)	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, фрагментарно, поверхово (без аргументації та обгрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

При оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань:

- а) оцінка «відмінно» ставиться за правильне виконання всіх завдань;
 - б) оцінка «добре» ставиться за виконання 75 % усіх завдань;
 - в) оцінка «задовільно» ставиться, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;
 - г) оцінка «незадовільно» ставиться, якщо завдань виконано менше 50 %.
- Неявка на модульну контрольну роботу – 0 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Семестровий контроль здійснюється за результатом модульного рейтингу та усною відповіддю на контрольні питання (форма контролю залік/ іспит)

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Науковий стиль української мови як комунікативний феномен

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Загальна характеристика наукового стилю української мови: історія та функціонування.

Історичні передумови становлення наукового стилю української мови. Екстралінгвальні чинники формування наукового стилю української мови. Розвиток української наукової мови на сучасному етапі. Роль і місце лексикографії в розвитку наукового стилю української мови.

Категорії проспекції та ретроспекції в науковому тексті. Способи викладу матеріалу в науковому дослідженні. Основні та похідні жанри текстів наукового стилю. Традиційна класифікація наукового стилю, виокремлення підстилів, їх жанрових різновидів. Авторські стратегії і тактики основного наукового тексту

Тема 2. Система мовних засобів наукового стилю й особливості їх використання.

Специфічні ознаки наукового стилю (абстрагованість, інформаційна насиченість, ясність і об'єктивність викладу, конкретність, логічна послідовність, монологічний характер викладу, лінійність, точність і однозначність, лаконічність, доказовість, переконливість, аргументованість, нейтральність та ін.). Лексичні особливості наукового стилю в контексті стильової поліфункціональності української мови. Образна лексика в мовній системі наукового стилю. Роль і значення лексичних одиниць наукового стилю з компонентом образності. Образність як реалізація експресивності наукової мови.

Тема 3. Термінологічний шар наукового стилю. Поняття про дефініції. Наукові знання та відображення їх у терміносистемах і в жанрових різновидах української наукової мови. Галузеві термінологічні словники як тип мовно-інформаційного тексту. Фразеологія наукового стилю. Мовні штампи та кліше в науковому стилі. Морфологічні особливості наукового тексту. Семантико-синтаксична організація наукового стилю. Функціонування односкладних речень у науковому стилі. Використання складних речень і складних синтаксичних конструкцій.

Тема 4. Наука як вища форма інтелектуальної самореалізації особи.

Основні підходи до науково-дослідницької діяльності. Вимоги до особистості науковця: наукова послідовність, інтелектуальна незалежність, наукова одержимість, наполегливість, нестандартність мислення, антипатія до догматизму і суб'єктивізму, наукова скромність, наукова коректність, стриманість, терпимість, комунікабельність, критично-рефлексивний стиль наукового мислення, наукова дисципліна, наукова толерантність.

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Науковий етикет. Наукова добросовісність і етика вченого. Особливості індивідуального стилю науковця. Мовна культура та мовно-фахові компетенції як невід'ємна складова й обов'язкова ознака освіченості та професіоналізму молодого дослідника.

Тема 6. Структурні елементи наукового тексту.

Функції структурних елементів наукового тексту (пояснення, обґрунтування, уточнення, доповнення, унаочнення та ін.). Аспекти розгляду наукового тексту: змістовий, структурний, прагматичний.

Тема 7. Властивості наукового тексту: зв'язність (єдність теми, змісту, оцінки змісту, композиції, зв'язок речень, абзаців), цільність на рівні змісту, функції, форми, наявність меж тексту (початок і кінець), логічність. Вимоги до написання кандидатської дисертації з філології.

Модуль 2. Наукові тексти як результат науково-дослідницької праці

Змістовий модуль 1.

Тема 8. Методика виконання кандидатської дисертації з української мови.

Вибір актуальності теми та формування концепції дослідження. Планування етапів дослідницької роботи. Теоретичні та практичні джерела наукового дослідження. Принципи відбору наукових текстів: принципи змістовної насиченості, наукової інформативності,

новизни, змістової закінченості, доступності, проблемності. Узагальнення та «згортання» інформації наукового джерела до рівня плану (питального, тезового, номінативного). Структурування обробленого матеріалу. Побудова логічних схем.

Тема 9. Власна оцінка оброблених джерел. Укладання картотеки (бази даних) дослідження. Аналіз мовного матеріалу картотеки дослідження. Методологія. Особливості застосування методів наукових досліджень. Опрацювання, систематизація та моделювання матеріалу дослідження.

Тема 10. Структура кандидатської дисертації.

Композиція наукового тексту. Основні компоненти композиції. Поділ тексту на абзаци. Абзац як архітектонічна одиниця наукового тексту. Структурні, або композиційні види абзацу. Смыслова закінченість абзацу. Класична форма абзацу: формулювання теми, її розробка, висновки. Єдність змісту і логічна послідовність викладу. Зв'язок речень в абзаці і в тексті.

Тема 11. Засоби зв'язку: лексичний повтор, займенниковий повтор, синтаксичний повтор. Роль першого речення в абзаці. Інформативний центр речення. Розташування нової інформації. Поняття про рубрикацію. Основні рубрики кандидатської дисертації. Узагальнення результатів та написання висновків. Типові помилки у структурі наукової роботи.

Тема 12. Стилiстичні вимоги до оформлення тексту кандидатської дисертації.

Мовностилістичне та технічне оформлення наукового дослідження. Оформлення титульної сторінки та наукового апарату дослідження. Використання скорочень, абревіатур у науковому тексті. Поняття про цитування. Загальні правила цитування. Особливості введення цитат у науковий текст. Оформлення покликань на використану літературу, списків джерел, додатків. Оформлення ілюстративного матеріалу. Оформлення цифрового матеріалу. Типові помилки під час оформлення кандидатської дисертації.

Тема 13. Апробація та публічний захист результатів науково-дослідницької праці.

Підготовка і написання наукової статті. Типи статей. Етапність підготовки наукової статті. Побудова статті. Підготовка і написання тез. Анотація. Елементи анотації. Ключові слова для анотації. Об'єкти анотування. Редагування наукових текстів. Типові помилки при написанні статті, тез. Комунікативно-логічна побудова усної наукової доповіді, виступу. Підготовка і написання наукової доповіді. Специфіка участі в дискусії.

Тема 14. Підготовка до участі у науковій дискусії, полеміці. Науковий діалог. Професійне читання наукового тексту. Інформаційно-пошукове, аналітико-критичне, творче читання наукового тексту. Операційна обробка наукового тексту: поділ тексту на смислові частини, сортування смислових частин за їх значенням, групування їх за певними ознаками, виділення між ними залежностей); співвідношення вилученої інформації з наявними знаннями; «згортання» інформації, зведення її до основних положень.

Тема 15. Мовні електронні ресурси і використання їх у праці науковця. Візуальні засоби презентації наукового дослідження. Вимоги до застосування мультимедійних технологій. Публічний захист результатів науково-дослідницької праці.

6.2. Структура навчальної дисципліни

	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	П	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Модуль 1. Науковий стиль української мови як комунікативний феномен

Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Загальна характеристика наукового стилю української мови: історія та функціонування.	6	2				4	6	1				5
Тема 2. Система мовних засобів наукового стилю й особливості їх використання.	14	2	2			10	16	1				15
Тема 3. Термінологічний шар наукового стилю.	18	2	4			12	17	1	1			15
Тема 4. Наука як вища форма інтелектуальної самореалізації особи.	18	2	4			12	17	1	1			15
Усього	56	8	10			38	56	4	2			50
Змістовий модуль 2.												
Тема 5. Науковий етикет. Наукова добросовісність і етика вченого.	5	2	1			2	11		0,5			10,5
Тема 6. Структурні елементи наукового тексту.	17	2	3			12	17	1	1			15
Тема 7. Властивості наукового тексту.	12	2	2			8	12	1	0,5			10,5
Усього	34	6	6			22	40	2	2			36
Модуль 2. Наукові тексти як результат науково-дослідницької праці												
Змістовий модуль 3.												
Тема 8. Методика виконання кандидатської дисертації з української мови.	12	2	2			8	12					12
Тема 9. Власна оцінка оброблених джерел	14	2	2			10	14	1	1			12
Тема 10. Структура кандидатської дисертації	14	2	2			10	11,5	0,5	0,5			10,5
Тема 11. Засоби зв'язку: лексичний повтор, займенниковий повтор, синтаксичний повтор.	14	2	2			10	11,5	0,5	0,5			10,5
Усього	56	8	8			38	47	2	2			43
Змістовий модуль 4.												
Тема 12. Стилiстичнi	5	2	1			2	7,5	0,5				7

вимоги до оформлення тексту кандидатської дисертації.												
Тема 13. Апробація та публічний захист результатів науково-дослідницької праці.	9	2	2			5	10	0,5	0,5			8
Тема 14. Підготовка до участі у науковій дискусії, полеміці.	9	2	2			5	10	0,5	0,5			8
Тема 15. Мовні електронні ресурси і використання їх у праці науковця.	13	2	1			10	11,5	0,5	1			10
Усього	36	8	6			22	37	2	2			33
Усього	180	30	30			120	180	10	8			162

6. 3. Теми практичних занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Мета і завдання навчальної дисципліни, її зв'язок з іншими. Загальна характеристика наукового стилю української мови: історія та функціонування.	2
2.	Система мовних засобів наукового стилю й особливості їх використання.	2
3.	Термінологічний шар наукового стилю.	2
4.	Наука як вища форма інтелектуальної самореалізації особи.	2
5.	Науковий етикет. Наукова добросовісність і етика вченого.	2
6.	Структурні елементи наукового тексту.	2
7.	Властивості наукового тексту.	2
8.	Методика виконання кандидатської дисертації з української мови.	2
9.	Власна оцінка оброблених джерел	2
10.	Структура кандидатської дисертації	2
11.	Засоби зв'язку: лексичний повтор, займенниковий повтор, синтаксичний повтор.	2
12.	Стилістичні вимоги до оформлення тексту кандидатської дисертації.	2
13.	Апробація та публічний захист результатів науково-дослідницької праці.	2
14.	Підготовка до участі у науковій дискусії, полеміці.	2
15.	Мовні електронні ресурси і використання їх у праці науковця.	2

Усього

30

Теми практичних занять (заочна форма навчання)

N з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Науковий етикет. Наукова добросовісність і етика вченого.	2
2	Методика виконання кандидатської дисертації з української мови	2
3	Апробація та публічний захист результатів науково-дослідницької праці	2
4	Підготовка до участі у науковій дискусії, полеміці.	2
	Усього	8

6.4. Самостійна робота (денна форма навчання)

N з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Загальна характеристика наукового стилю української мови: історія та функціонування.	5
2	Тема 2. Система мовних засобів наукового стилю й особливості їх використання.	25
3	Тема 3. Наука як вища форма інтелектуальної самореалізації особи.	25
4	Тема 4. Структурні елементи наукового тексту.	25
5	Тема 5. Структурні елементи наукового тексту.	21
6	Тема 6. Визначення методів і прийомів дослідження в науково-дослідних роботах. Теоретична значущість результатів наукової роботи.	15
7	Тема 7. Прийоми зовнішньої і внутрішньої інтерпретації.	10
8	Тема 8. Стилiстичні вимоги до оформлення тексту кандидатської дисертації.	12
9	Тема 9. Апробація та публічний захист результатів науково-дослідницької праці.	12
10	Тема 10. Підготовка до участі у науковій дискусії, полеміці.	12
	Усього	162

Самостійна робота (заочна форма навчання)

N	Назва теми	Кількість годин
---	------------	-----------------

з/п		
1	Тема 1. Загальна характеристика наукового стилю української мови: історія та функціонування.	14
2	Тема 2. Система мовних засобів наукового стилю й особливості їх використання.	40
3	Тема 3. Апробація та публічний захист результатів науково-дослідницької праці.	42
4	Тема 4. Підготовка до участі у науковій дискусії, полеміці.	24
5	Тема 5. Стилiстичні вимоги до оформлення тексту кандидатської дисертації.	42
	Усього	162

6.5. Індивідуальні завдання

Навчальна дисципліна «**Науковий стиль сучасної української мови**» передбачає підготовку здобувачів до подальшого використання здобутих ними знань під час виконання індивідуальних завдань, наукових робіт та формування сталих навичок дослідницької роботи як невід’ємної фахової риси фахівця-філолога.

Список літератури дає можливість студентам не лише ґрунтовно ознайомитися з проблемами наукового стилю, але й допоможе їм підготуватися до складання заліку, виконати індивідуальні завдання та контрольні роботи, написати реферати, сприятиме підвищенню рівня лінгвістичної ерудиції спеціаліста-філолога.

Тематика наукових доповідей, презентацій:

1. Історичні передумови становлення наукового стилю української мови.
2. Розвиток української наукової мови на сучасному етапі.
3. Способи викладу матеріалу в науковому дослідженні.
4. Основні та похідні жанри текстів наукового стилю.
5. Традиційна класифікація наукового стилю, виокремлення підстилів, їх жанрових різновидів.
6. Специфічні ознаки наукового стилю.
7. Лексичні особливості наукового стилю в контексті стильової поліфункціональності української мови.
8. Морфологічні особливості наукового тексту.
9. Семантико-синтаксична організація наукового стилю.
10. Основні підходи до науково-дослідницької діяльності.
11. Вимоги до особистості науковця.
12. Науковий етикет.
13. Функції структурних елементів наукового тексту (пояснення, обґрунтування, уточнення, доповнення, унаочнення та ін.).
14. Аспекти розгляду наукового тексту: змістовий, структурний, прагматичний.
15. Властивості наукового тексту.
16. Вимоги до написання кандидатської дисертації з філології.

17. Планування етапів дослідницької роботи.
18. Теоретичні та практичні джерела наукового дослідження.
19. Особливості застосування методів наукових досліджень.
20. Структура кандидатської дисертації.
21. Мовностилістичне та технічне оформлення наукового дослідження.
22. Загальні правила цитування.
23. Типові помилки під час оформлення кандидатської дисертації.
24. Підготовка і написання наукової статті. Типи наукових статей.
25. Комунікативно-логічна побудова усної наукової доповіді, виступу.
26. Мовні електронні ресурси і використання їх у праці науковця.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Для деяких тем застосовується комп'ютерна техніка з метою демонстрації презентацій, окремих слайдів, а також вільний доступ до мережі Інтернет (під час самостійної підготовки та на практичних заняттях).

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Коваль А. П. Науковий стиль сучасної української літературної мови. Структура наукового тексту. Київ 1970. 306 с.
2. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 312 с.
3. Селігей П. Світло і тіні наукового стилю. Київ: Видавничий дім «Кієво-Могилянська академія», 2016. 627 с.
4. Семенов О. М. Культура наукової української мови: навчальний посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 216 с.

Допоміжна література

1. Ботвина Н. В. Офіційно-діловий та науковий стилі української мови: навч. посіб. Київ: Артєк, 1998. 190 с.
2. Вінніков В. А. Пам'ятка молодим вченим з написання наукових праць. *Український радіологічний журнал*. 2009. № 7. С. 7–9.
3. Гавриш І.В. Розвиток українського наукового стилю 20–30-х років ХХ століття (на матеріалі науково-технічних текстів): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: 10.02.01. Харків, 2001. 20 с.
4. Гальперин И. Р. Научный текст как объект лингвистического исследования. Москва, 1999. 139 с.
5. Гінзбург М. Д. Десять відомих правил українського ділового та наукового стилю, зведені в систему. Стандартизація, сертифікація, якість. 2004. № 2. С. 22–28.
6. Городенська К. Синтаксична специфіка української наукової мови. *Українська термінологія і сучасність*: зб. наук. праць. Київ: КНЕУ, 2001. Вип. IV. С. 11–14.
7. Деркач В. В. Філологічна термінологія М. П. Драгоманова в системі української наукової термінології кінця ХІХ – початку ХХ ст.: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: 10.02.01. Київ, 1999. 17 с.
8. Зосимов А.М., Голік В.П. Дисертаційні помилки. 3-тє вид. Харків: Інжек, 2005. 216 с.
9. Колоїз Ж. В. Науковий стиль української мови: практикум. Кривий Ріг: КДПУ, 2017. 114 с.
10. Карпіловська Є., Кочерга О., Мейнарович Є. Структурні зміни української наукової термінології протягом двадцятого сторіччя. *Проблеми української термінології*. Вісник НУ «Львівська політехніка». 2004. № 503. С. 3–8.
11. Кочерга О. Деякі міркування про шляхи і манівці розвитку української наукової термінології. *Сучасність*. 1994. № 399–400. С. 173–182.
12. Лексичні та синтаксичні особливості наукового стилю української мови [монографія] / С. М. Руденко, О. А. Покровська, Л. Я. Сапожнікова, М. В. Арделян; за заг. ред. С. М. Руденко. Харків: ХДУХТ, 2013. 192 с.
13. Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. Стилїстика української мови: підручник; за ред. Л.І. Мацько. Київ: Вища школа, 2003. 463 с.
14. Михайлова О.Г., Сидоренко А.А., Сухопар В.Ф. Українське наукове мовлення. Лексичні та граматичні особливості: навч. посіб. Харків: ХДПУ, 2000. 96 с.
15. Непійвода Н. Автор наукового твору: спроба психологічного портрета. *Мовознавство*. 2001. № 3. С. 1–23.
16. Пономаренко Л. А. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня: метод. поради. 3-тє вид., випр. і доп. Київ: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», вид-во «Толока», 2005. 80 с.

17. Регушевський Є. С. Нариси про мову наукових праць І. Я. Франка. Сімферополь, 2006. 194 с.
18. Селігей П. Науковець і його мова. *Українська мова*. 2012. № 4. С. 18–28.
19. Селігей П. Пуризм у термінології. *Українська мова*. 2008. № 1. С. 49–66.
20. Селігей П. Що нам робити із запозиченнями? *Українська мова*. 2007. № 3. С. 3–16; № 4. С. 16–32.
21. Симоненко Л. Нові підходи до розбудови української наукової термінології. *Українська термінологія і сучасність*: зб. наук. праць. К.: КНЕУ, 2005. Вип. VI. С. 21–26.
22. Сурмін Ю. Науковий текст: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб. Київ: НАДУ, 2008. 184 с.
23. Труш О. М. Синтаксис наукового мовлення Івана Франка (складне речення): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: 10.02.01. Львів, 2008. 24 с.
24. Українська мова: енциклопедія / редкол.: В. М. Русанівський (співголова), О. О. Тараненко (співголова), М. П. Зяблюк та ін. Київ: Видавництво «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.
25. Чепіга І. П. Мовленнєві особливості наукового тексту: текст-міркування, текст-доказ. *Лінгвістичні студії*. Донецьк, 2002. Вип. 10. С. 157–161.
26. Шаркань В. Формування наукового стилю нової української літературної мови в підросійській Україні. *Українська мова*. 2013. № 2. С. 100–118.
27. Ярема С. На теми української наукової мови. Львів: Укр. т-во з механізації руйн. матер., 2002. 44 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Морозов В. Культура письменної наукової мови: [учеб. посіб.]. URL: <http://www.gumer.info>
1. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: [навч. посіб.]. Київ: Центр навчальної л-ри, 2006. 312 с. URL: <http://uk.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/uk/PDF/ck-pravo/naukov-ctul-ukr-mova.pdf>.
2. Руденко С. М. Лексичні та синтаксичні особливості наукового стилю української мови [монографія] / С. М. Руденко, О. А. Покровська, Л. Я. Сапожнікова, М. В. Арделян; за заг. ред. С. М. Руденко. Харків: ХДУХТ, 2013. 192 с. URL: [http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/420/1/ек.225435%20Руденко%20Сапожнікова%20Покровська%20ЛЕКСИЧНІ%20ТА%20СИНТАКСИЧНІ%](http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/420/1/ек.225435%20Руденко%20Сапожнікова%20Покровська%20ЛЕКСИЧНІ%20ТА%20СИНТАКСИЧНІ%20)
3. Синельникова Н. В. Современный научный дискурс (рассуждения с пристрастием). URL: <http://russia.org.ua/fair/forumruss/reports/3e4b8b54cb15f/>
4. Серажим К. Тексти-міркування і тексти-докази: семантичне і стилістичне розмежування. URL: <http://www.jorn.univ.kiev.ua>.
5. Сурмін Ю. П. Наукові тексти : специфіка, підготовка та презентація: [навч.-метод. посіб.]. Київ: НАДУ, 2008. 184 с. URL: <http://lib.rada.gov.ua/static/about/text/surmin.pdf>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20 ___ / 20 ___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 ___ / 20 ___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 ___ / 20 ___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище

ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 ___ / 20 ___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)